

[Pradžia](#) > ... > [Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas](#) > [Skyrybos Ir Gyvenimas Skyrium](#) > Ireland

Skyrybos ir gyvenimas skyrium

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kokios yra santuokos nutraukimo sąlygos?

Bet kuris iš atitinkamų sutuoktinių bylos iškėlimo metu turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą Airijoje

ARBA

bet kuris sutuoktinis įprastai gyveno Airijoje nepertraukiamai vienus metus iki bylos iškėlimo dienos.

(1996 m. Šeimos teisės (santuokos nutraukimo) įstatymo 39 straipsnio 1 dalies a ir b punktai)

2 Kokie yra santuokos nutraukimo pagrindai?

Teismas (apygardos teismas ir kartu Aukštasis teismas – žr. minėto įstatymo 38 straipsnio 1 dalį) turėtų būti įsitikinęs, kad:

bylos iškėlimo dieną sutuoktiniai buvo gyvenę atskirai ne trumpiau kaip dvejų metų laikotarpį arba kelis tokius laikotarpius, sudarančius bent dvejus metus, per pastarųjų trejų metų laikotarpį,

IR

nėra jokių pagrįstų galimybių sutaikyti sutuoktinius,

IR

yra arba bus suteiktas aprūpinimas sutuoktiniams ir bet kokiems išlaikomiems šeimos nariams, teismo laikomas tinkamu tomis aplinkybėmis.

(minėto įstatymo 5 straipsnio 1 dalis)

3 Kokios yra santuokos nutraukimo teisinės pasekmės:

3.1 asmeniniams sutuoktinių santykiams (pvz., teisei rinktis pavardę),

Santuoka, dėl kurios priimtas atitinkamas sprendimas, nutrūksta ir buvęs sutuoktinis gali sudaryti naują santuoką (minėto įstatymo 10 straipsnio 1 dalis).

3.2 sutuoktinių turto padalijimui,

Teismas, priimdamas sprendimą nutraukti santuoką, gali kartu priimti nutartį dėl turto tvarkymo (minėto įstatymo 14 straipsnio 1 dalis): turtas gali būti parduotas, padalytas lygiomis dalimis arba individualiai, arba perduotas tik vienai iš šalių.

3.3 sutuoktinių nepilnamečiams vaikams,

Priimdamas sprendimą nutraukti santuoką, teismas gali pateikti nurodymus, kuriuos laiko tinkamais, dėl bet kurio išlaikomo nepilnamečio tos šeimos nario gerovės, globos teisių ar teisės su juo bendrauti (minėto įstatymo 5 straipsnio 2 dalis). Vaiko gerovei teikiama pirmenybė.

(Daugiau informacijos rasite informaciniame dokumente „[Tėvų pareigos – Airija](#)“).

3.4 pareigai suteikti išlaikymą kitam sutuoktiniui?

Priimdamas sprendimą nutraukti santuoką, teismas gali priimti kuriam nors sutuoktiniui palankią nutartį dėl išlaikymo; tas išlaikymas baigiamas, kai išlaikymą gaunantis sutuoktinis sudaro naują santuoką (minėto įstatymo 13 straipsnis).

Teismas taip pat gali perskaičiuoti pensiją kurio nors sutuoktinio naudai (minėto įstatymo 17 straipsnis).

(Daugiau informacijos rasite informaciniame dokumente „[Ieškiniai dėl išlaikymo – Airija](#)“).

4 Ką praktikoje reiškia teisės terminas „gyvenimas skyrium (separacija)“?

Teisiškai įformintas gyvenimas skyrium – separacija – palengvina sutuoktinių, kurių ryšiai nutrūkę, nuolatinį gyvenimą atskirai.

Sprendimą dėl separacijos priėmęs teismas gali priimti plačiai taikomas papildomas nutartis dėl vaikų, išlaikymo išmokų, kapitalo mokėjimų, teisių į pensiją, šeimos būsto ir kito turto. Teismo sprendimu patvirtinus separaciją, santuoka nenutrūksta. Todėl sutuoktiniai, kurių ryšiai nutrūkę ir dėl kurių priimtas sprendimas patvirtinti separaciją, prieš sudarydami naują santuoką turi gauti sprendimą, kuriuo būtų nutraukta ankstesnė santuoka.

(1989 m. Teismo separacijos nustatymo ir šeimos teisės reformos įstatymo 8 straipsnis).

5 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo sąlygos?

Bet kuri viena ar kelios toliau nurodytos sąlygos:

1. Sutuoktinio neištikimybė.
2. Nepagrįstas sutuoktinio elgesys ir žiaurumas.
3. Sutuoktinio persikėlimas gyventi į kitą nei šeimos nuolatinę gyvenamąją vietą, trunkantis bent vienus metus.
4. Sutuoktiniai atskirai gyvena bent vienus metus ir abu sutuoktiniai prašymą dėl separacijos pateikia bendru sutikimu.
5. Sutuoktiniai atskirai gyvena bent trejus metus.
6. Santuoka iširo tiek, kad teismas neabejoja, jog normalūs sutuoktinių tarpusavio santykiai nutrūko bent prieš metus.

(Žr. 1989 m. Teismo nustatytos separacijos ir šeimos teisės reformos įstatymo 2 straipsnį).

6 Kokios yra gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo teisinės pasekmės?

Patvirtinus separaciją, sutuoktiniai nebeprivalo gyventi kartu, tačiau santuoka nenutrūksta. Žmona gali pasilikti vyro pavardę.

Pareiga finansiškai remti kitą sutuoktinį išlieka, be to, gali būti skirtas išlaikymas, nors į jokią sutuoktinio kaltę šiuo atžvilgiu negali būti atsižvelgiama. Tačiau, kaip ir santuokos nutraukimo atveju, teismo sprendimu nustatomas santuokinių ryšių iširimasis ir nutrūkimas.

Paveldėjimo teisės išlieka, išskyrus atvejį, kai sutuoktinio separacija įvyko tik dėl jo kaltės.

Šalys gali prašyti teismo panaikinti sprendimą, kuriuo nustatyta separacija. Teismas panaikina šį sprendimą, kai

įsitikinama, kad sutuoktiniai susitaikė ir ketina toliau kartu gyventi.

Separacijos statuso pakeitimas santuokos nutraukimu

Vieno iš sutuoktinių prašymu teismo sprendimas, priimtas dėl separacijos, gali būti *ipso jure* paverstas santuokos nutraukimo sprendimu, jei separacija truko trejus metus. Šiuo atveju teisėjas nutraukia santuoką ir nusprendžia dėl santuokos nutraukimo poveikio.

Jeigu separacija buvo nustatyta sutuoktinių bendru prašymu, ją galima pakeisti santuokos nutraukimu taip pat tik bendru prašymu.

7 Ką praktikoje reiškia terminas „santuokos pripažinimas negaliojančia“?

Tai reiškia, kad kiekviena iš santuokos, kuri pripažinta negaliojančia, šalių laikoma niekada nesudariusia tos santuokos.

8 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia sąlygos?

Privaloma viena iš šių sąlygų:

- kuris nors sutuoktinis bylos iškėlimo metu nuolat gyveno Airijoje;
- kuris nors sutuoktinis bylos iškėlimo dieną įprastai gyveno Airijoje bent vienus metus;
- kuris nors sutuoktinis iki tos dienos mirė

ir

- mirties momentu jis nuolat gyveno Airijoje arba
- bylos iškėlimo dieną jis įprastai gyveno Airijoje bent vienus metus.

9 Kokios yra santuokos pripažinimo negaliojančia teisinės pasekmės?

Laikoma, kad tokia santuoka niekada nebuvo sudaryta. Kiekviena šalis gali laisvai sudaryti naują santuoką. Šalys neturi paveldėjimo teisių viena kitos atžvilgiu ir neturi jokių pareigų išlaikyti ar remti viena kitą. Tokioje santuokoje gimę vaikai laikomi nesantuokiniais.

10 Ar yra alternatyvių neteisminių priemonių, kuriomis su santuokos nutraukimu susijusius klausimus būtų galima išspręsti nesikreipiant į teismą?

Finansiniai ir turtiniai klausimai ir su išlaikomais palikuonimis susiję klausimai gali būti sprendžiami tarpininkavimu, nesikreipiant į teismą, tačiau tik teismas gali patvirtinti separaciją arba priimti sprendimą nutraukti santuoką.

11 Kur turėčiau pateikti prašymą (skundą) nutraukti santuoką, nustatyti gyvenimą skyrium (separaciją) arba santuoką pripažinti negaliojančia? Kokių formos reikalavimų reikia laikytis ir kokius dokumentus turėčiau pridėti prie prašymo?

Apygardos teismas ir kartu Aukštasis teismas turi jurisdikciją nuspręsti dėl prašymo dėl santuokos nutraukimo, separacijos ar santuokos pripažinimo negaliojančia.

Apygardos teisme prašymas dėl santuokos nutraukimo ar separacijos pradedamas nagrinėti to apygardos teismo raštinei pateikus civilinį pareiškimą, o atitinkamas procesas yra reglamentuojamas 2001 m. Apygardos teismų taisyklių (59 straipsnio 4 taisyklė).

Aukštajame teisme prašymas dėl santuokos nutraukimo ar separacijos pradedamas nagrinėti įteikiant specialų

šaukimą, kurį išduoda centrinė įstaiga. Procesas yra reglamentuojamas Aukštesniųjų teismų taisyklių (S.1 Nr. 343, 1997 m.) 70A straipsnio. Prašymas dėl santuokos paskelbimo negaliojančia Aukštajame teisme pradedamas nagrinėti paduodant peticiją centrinėje įstaigoje. Procesas yra reglamentuojamas Aukštesniųjų teismų taisyklių (*Rules of the Superior Courts*) 70 straipsnio.

12 Ar galima gauti teisinę pagalbą proceso išlaidoms padengti?

Taip, pagalbą galima gauti per [Teisinės pagalbos valdybą](#), kuri atlieka materialinės padėties patikrinimą.

13 Ar galima apskųsti teismo sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacijos) nustatymo arba santuokos pripažinimo negaliojančia?

Aukštojo teismo sprendimas dėl apeliacinio skundo, pateikto dėl apygardos teismo sprendimo santuokos nutraukimo, separacijos ar santuokos pripažinimo negaliojančia byloje, yra galutinis, baigtinis ir neskundžiamas (žr. [1936 m. Teismų įstatymo](#) 39 straipsnį).

Visi Aukštajame teisme nagrinėtose santuokos nutraukimo, separacijos ar santuokos pripažinimo negaliojančia bylose priimti sprendimai gali būti apeliacine tvarka skundžiami Aukščiausiajam Teismui.

14 Ką turėčiau daryti, kad kitos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia būtų pripažintas šioje valstybėje narėje?

Dėl konkretaus sprendimo pripažinimo reikia kreiptis į teismą (apygardos teismą arba Aukštąjį teismą) Airijoje pagal [1995 m. Šeimos teisės įstatymo](#) 29 straipsnio 1 dalies d, e punktus. Apygardos teisme prašymas pradedamas nagrinėti gavus civilinį pareiškimą. Aukštajame teisme prašymas pradedamas nagrinėti įteikiant specialų šaukimą.

15 Į kurį teismą reikėtų kreiptis, siekiant užginčyti kitos valstybės narės teismo priimtą sprendimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia? Kokia tvarka taikoma šiais atvejais?

Airijos teismai (t. y. Aukštasis teismas arba apygardos teismas), atsižvelgdami į konstitucinį santuokos nutraukimo statusą, sprendžia, ar santuokos nutraukimą užsienyje galima pripažinti Airijoje.

16 Kokios valstybės teisė taikoma santuokos nutraukimo bylose kai sutuoktiniai negyvena šioje valstybėje narėje arba jų pilietybės skiriasi?

Santuokos nutraukimo Airijoje sąlygos yra nustatytos 1996 m. Šeimos teisės (santuokos nutraukimo) įstatymo 38 straipsnyje.

Sutuoktinis, kuris negyvena Airijoje arba neturi Airijos pilietybės, gali prašyti nutraukti santuoką Airijoje, jeigu atitinka kurias nors iš 1996 m. Šeimos teisės (santuokos nutraukimo) įstatymo 39 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatytų sąlygų. Airijoje teismų jurisdikcija santuokos nutraukimo bylose grindžiama gyvenamąja vieta, o ne pilietybe.

Susijusios nuorodos:

[Airijos teismų tarnyba](#)

„Oasis“: [informacija apie valstybines tarnybas](#)

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

■ Paskutinis naujinimas: 16/04/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklę rasite puslapyje „Teisinė informacija“.